

References:

1.) Law of Ukraine of 21.06.2018 No. 2469-VIII "On National Security of Ukraine» URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T182469?an=1>

2.) Philosophical and Methodological Problems of Law // Titko E. V. - PhD in Law, Associate Professor of the Department of International Law and Comparative Law, Kyiv University of Law of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv // 2016 URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1141/1/10.pdf>

3.) LEGAL BULLETIN. ISSUE 7. Ч. 2. 2018 INTERNATIONAL LEGAL FRAMEWORK FOR ENSURING NATIONAL SECURITY OF UKRAINE

Kobko Yevhen V., PhD in Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Administrative Law and Procedure (National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine) URL: http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2018/7_2018/part_2/9.pdf

Солдатенко О. А.

кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінального
процесу та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ТРАНСФОРМАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЕПОХУ
ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Цифрові технології перетворюють наше суспільство в усіх сферах, і кримінальний процес не є винятком. Виникнення нових видів злочинів, зміна методів здійснення злочинів та розвиток електронного доказового матеріалу відкривають нові виклики та перспективи для кримінального процесу. У цій статті розглянемо основні виклики, що виникають в епоху цифрових технологій, а також перспективи трансформації кримінального процесу з урахуванням цих змін.

Перш за все маємо сказати, що цифрові технології створюють нові можливості для злочинців, зокрема, кіберзлочини, онлайн-шахрайства та порушення кібербезпеки. Ці злочини характеризуються глобальним охопленням, швидким поширенням та складністю розслідування. Кримінальний процес повинен адаптуватись до цих нових видів злочинів, розробляючи ефективні методи розслідування та судочинства, спрямовані на боротьбу з цифровими злочинами.

Зростання використання цифрових технологій створює значну кількість електронного доказового матеріалу, який може бути використаний у кримінальному процесі. Це включає електронні повідомлення, метадані, відеозаписи, фотографії та інші електронні докази. Однак збір, аналіз та представлення цього доказового матеріалу вимагає спеціальних знань та

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО, КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ТА КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

навичок за сучасними технологіями. Кримінальний процес повинен враховувати особливості електронного доказового матеріалу, забезпечуючи його надійність, цілісність та достовірність. Також потрібно розробляти стандарти та процедури щодо зберігання та обробки цього доказового матеріалу, а також забезпечення захисту приватності та конфіденційності осіб, пов'язаних з кримінальними справами [1, с. 79].

Зауважимо, що у зв'язку зі зростанням кіберзлочинів кримінальний процес повинен зосередитись на забезпеченні кібербезпеки. Забезпечення безпеки інформації, захист мереж та систем від кібератак є критичним завданням для запобігання злочинам та збереження доказів. Суди та правоохоронні органи повинні мати належні технологічні засоби та експертизу для виявлення, запобігання та розслідування кіберзлочинів.

Також додамо, що впровадження автоматизованих систем та штучного інтелекту може покращити ефективність кримінального процесу. Алгоритми штучного інтелекту можуть допомогти у виявленні шаблонів та аномалій у великих обсягах даних, сприяти автоматичному аналізу доказів та прийнятті обґрунтованих рішень. Крім того, автоматизовані системи можуть спростити процес обміну інформацією між різними суб'єктами кримінального процесу, забезпечуючи швидкий та ефективний обмін даними [2, с. 53].

Незважаючи на виклики, що виникають у зв'язку зі змінами в епоху цифрових технологій, ця трансформація також відкриває нові перспективи для кримінального процесу:

1. Підвищення ефективності розслідування. Застосування цифрових технологій, таких як аналітика даних, штучний інтелект та автоматизовані системи, може значно покращити ефективність розслідування злочинів. За допомогою цих технологій можна виявити шаблони та зв'язки між злочинами, прискорити процес обробки доказів та забезпечити об'єктивне прийняття рішень;

2. Трансформація кримінального процесу в епоху цифрових технологій вимагає посилення кібербезпеки. Розвиток нових методів захисту мереж та систем від кібератак, виявлення вразливостей та забезпечення безпеки електронного доказового матеріалу стануть пріоритетними завданнями. Це забезпечить надійність та довіру до кримінального процесу;

3. Зміна кримінального процесу в епоху цифрових технологій також вимагає розвитку спеціалізованих знань та навичок у правоохоронних органах, судових експертах та адвокатах. Це означає необхідність постійного професійного навчання та оновлення знань у сфері кібербезпеки, кіберкриміналістики та цифрового доказування. Додатково – співпраця з індустрією технологій може бути важливою для обміну експертизою та здобуття необхідних ресурсів для успішного ведення кримінального процесу в цифровому середовищі [3, с. 122].

4. Розвиток міжнародного співробітництва. У зв'язку з глобалізацією кіберзлочинності, співробітництво міжнародних правоохоронних органів та

судів стає важливим аспектом боротьби з кіберкриміналітетом. Створення міжнародних механізмів обміну інформацією, спільного розслідування та надання правової допомоги допоможе подолати географічні та юрисдикційні обмеження, які виникають у сфері кіберкримінального простору.

5. Перехід до цифрової епохи вимагає перегляду та модернізації правового регулювання у сфері кримінального процесу. Необхідно розробити нові норми та законодавство, які враховуватимуть особливості цифрового доказування, зберігання електронних доказів та захисту приватності. Крім того, важливо підтримувати діалог між законодавцями, правоохоронними органами та експертами з метою приведення законодавства у відповідність до швидкого розвитку цифрових технологій та кіберкримінальних загроз [4, с. 140].

6. Трансформація кримінального процесу в епоху цифрових технологій вимагає уваги до етичних аспектів. Застосування штучного інтелекту, автоматизованих систем та обробки великих обсягів даних повинно ґрунтуватись на принципах справедливості, прозорості та недискримінації. Важливо забезпечити, щоб цифрові технології не використовувалися для порушення прав людини та несправедливого втручання в особисту приватність.

7. Освіта та свідомість щодо кібербезпеки та цифрових ризиків є невід'ємною частиною боротьби з кіберкриміналітетом. Необхідно забезпечити широкий доступ до навчання щодо кібербезпеки, особистої безпеки в Інтернеті та використання цифрових технологій. Це допоможе підвищити свідомість громадськості та зменшити вразливість до кіберзлочинності.

Тож на завершення роботи можемо сказати, що трансформація кримінального процесу в епоху цифрових технологій є необхідним кроком у сучасному світі. Вона відкриває нові можливості для поліпшення ефективності розслідування та протидії кіберкриміналітету, але також ставить перед нами виклики, пов'язані із захистом приватності, збереженням доказового матеріалу та забезпеченням справедливості тощо.

Для успішного подолання цих викликів необхідно сприяти розвитку спеціалізованих знань та навичок, розробляти та впроваджувати нові технології кібербезпеки, а також модернізувати правове регулювання. Зростання свідомості громадськості та сприяння освіті щодо кібербезпеки є необхідними кроками для забезпечення безпеки та захисту прав людей у цифровому середовищі.

Трансформація кримінального процесу в епоху цифрових технологій вимагає спільних зусиль, співробітництва між державними органами, судовою системою, експертами з кібербезпеки та іншими зацікавленими сторонами. Тільки через цю співпрацю ми зможемо досягти справедливого та ефективного кримінального процесу в епоху цифрових технологій, забезпечивши безпеку та довіру в онлайн-середовищі.

Список використаних джерел:

1. Михалевич І.С. Трансформація кримінального процесу в епоху цифрових технологій: проблеми та перспективи. Проблеми законності. 2017. Вип. 140. С. 78-85.
2. Мороз О.В. Кіберкриміналітет в Україні: проблеми кваліфікації та практичної боротьби. Вісник Київського національного університету внутрішніх справ. 2019. Вип. 2(90). С. 49-57.
3. Пилипенко О.В. Кіберкриміналітет як виклик сучасному кримінальному процесу. Вісник Київського національного університету внутрішніх справ. 2021. Вип. 1(108). С. 120-127.
4. Гаврилюк М.М. Кіберкриміналітет та кібербезпека: аналіз сучасного стану та шляхи вдосконалення. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2018. Вип. 4(91). С. 137-144.

Степаненко А. В.

курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Царьова І. В.

професор кафедри
українознавства та іноземних мов
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філологічних наук, доцент

ДЕРЖАВНА МОВА У СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Сучасна мовна ситуація в Україні визначається як результат історичного розвитку країни та впливом процесів асиміляції з боку інших країн, що тривали до 1991 року. Очевидно, що за останні три десятиліття було зроблено недостатньо для поліпшення ситуації. Внаслідок Революції Гідності виникли гострі дискусії щодо ролі української мови в державі. Особливу увагу варто звернути на особливості застосування державної мови у сфері обслуговування згідно із Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 16 січня 2021 року, теж на ключові аспекти формування та прийняття мовного законодавства, а також на впровадження державної мови в різні сфери обслуговування. Важливо акцентувати на необхідності реалізації цього закону на практиці [1].

Мова виступає основою етнічної ідентичності кожного народу, яка